

ikke. Det er den store Ubestemthed, der gaaer igjennem hele Loven. Det kan være meget godt at overlade Vedtægter om flere Sager til de kommunale Autoriteter; men man tager sandelig storlig feil, dersom man troer, at man i Sager som den her foreliggende løser Knuden derved, at man siger: Vi nedsatte Commissioner omkring i Landet, og de ville nok vide, hvad der skal gøres. Naar til Exempel en saadan extraordinair Commission, som omtales i § 15, træder i Kraft, og seer sig stillet overfor den Opgave, at skulle anvende de yderste Midler, saa bliver Spørgsmaalet: Hvilke ere de yderste Midler? og nu maa der dog nødvendigviis komme en feberagtig Skælven over disse Mænd for, at der ikke gøres Nok, for at de ikke gaae yderligt nok; men, naar det ikke er forud bestemt, hvad dette er, de skulle gjøre, saa er der ikke engang nogen Garantie for, at Hvad de gjøre under en saadan Spænding virkelig er tjenligt; det maa sikkert Enhver indrømme.

Jeg skal tillade mig at omtale et eneste Punkt med Hensyn til de manglende Forbedelser, som jeg troer, man maa klage over. Det er, hvis jeg ikke tager feil, en Erfaringsfatning, at Choleraen især har hjemsogt Søjbstæderne, og alene i disse har hersket epidemisk; overalt, hvor Choleraen har anrettet stor Ødelæggelse, har det været i Søjbstæderne og ved Søen. Den har vel af og til søgt ind i Landet, men har ikke der kunnet faae hvad man kalder fast Fodfæste. Men i det, der foreligger os, er ikke Spor til Undersøgelse af, hvilke Aarsagerne have været til, at det saaledes kun er i Søjbstæderne, at Choleraen har hersket epidemisk. Det er dog aabenbart Noget, som ligger saa nær, at man i det Mindste maatte vente en grundig Undersøgelse derom, inden man gaaer til at nedlægge en saa overordentlig Myndighed i de locale Autoriteters Hænder som den, hvorom der her er Tale.

Ploug: Dersom man skulde gjennemgaae Alt, hvad de ærede tidligere Talere idag have fremsørt, saa vilde Thinget vist blive meget træt, og jeg vilde heller ikke paa nogen Maade kunne overkomme det. Men jeg troer,

at de tre sidste Talere have overdrevet deres Modstand, saa meget, at den derved bliver temmelig uskabelig, saa at jeg væsentlig skal holde mig til den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Den ærede Rigsdagsmand har bevæget sig gjennem forskellige Modsigelser i sit Foredrag. Det er aldeles ikke min Mening at sige dette som en Bebreidelse mod ham; thi det har han jo gammel Forkjærlighed for; det er det, der ofte gjør ham saa interessant at høre, men det er ogsaa det, der gjør ham saa vanskelig at følge. Han erkjender Lægekunstens Gavn og Betydning; men i samme Dieblit, han gjør det, frakjender han Lægerne Evne til at dømme om Sygdommenes Aarsager, uden hvilken Kundskab de jo umuligt kunne helbrede dem. (Tscherning: Jo!). Kundskab om Sygdommenes Aarsager er Betingelsen for at helbrede dem (Tscherning: Nei!). Ja, det kan virkelig ikke nytte, at de ærede Herrer ville modstige saadanne Ting (Tscherning: De vide saamænd ikke, hvad Gigt er; hvoraf den kommer!). Den ærede Rigsdagsmand vil nu vel erkjende, at Sygdomsaarsagerne ere to Slags; nogle ligge i det menneskelige Legeme selv; de ere de vanskeligste at komme til Kundskab om; der maa Lægekunsten, saa gammel den bliver, vedblive at samle til en vis Grad, af den simple Grund, at man ikke kan see ind i Legemet. Andre Sygdomsaarsager ligge derimod i den ydre, omgivende Natur. (Tscherning: Dem kjende de heller ikke!). Det er ikke sandt. Den ærede Rigsdagsmand kan have Ret i, at for et hundrede, ja vel endog for et halvt hundrede Aar siden var Opmærksomheden grumme lidt henvendt hos den største Deel af Lægerne paa disse Sygdomsaarsager; da troede man at kunne værge sig mod alle smitsomme Sygdomme ved at udstede Quarantainelove, opstille Militaircordonner og Dødlige (En Stemme: Men det var ikke her!). Nei, for vi komme altid bagefter. Det er altsaa ganske rigtig, at denne Side af Lægekunsten er af en nyere Oprindelse; at den navnlig her i Landet ikke har gjort sig gjældende før i de senere Aar, efterat ogsaa vi ere blevne rammede af den ødelæggende Sygdom, som i de sidste 40 Aar er gaaet over den hele